

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/158/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617200657
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5617200657.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci žalobcov: 1/ Ing. H. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXXX/XX, XXX XX J. Q., 2/ Ing. P. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, XXX XX Q., 3/ Q. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Dr. A. B. XXX/XX, XXX XX J. Z., všetci zastúpení Mgr. Ľubomírom Urbanom, advokátom so sídlom Z. XXX/X, XXX XX G., proti žalovaným: 1/ P. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, XXX XX J. Q., 2/ Q. W., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXXX/XX, XXX XX J. Q., 3/ Q. S., trvale bytom I. XXX, XXX XX I., 4/ U. J., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. V. XX, XXX XX B. I., všetci zastúpení spoločnosťou Podtatranská advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Štôla 44, 059 37 Štôla, IČO: 47 234 237, adresa na doručovanie Nám. Sv. Egídia č. 95, 058 01 Poprad, o určenie neplatnosti právnych úkonov, o odvolaní žalobcov 1/ až 3/ a o odvolaní žalovaných 1/, 3/ a 4/ proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4C/3/2017 zo dňa 14.02.2019, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej v rade 2/ **p r i z n á v a** voči žalobcom v rade 1/ až 3/ nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom určil, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným v rade 1/ a žalovaným v rade 3/, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom dňa 07.10.2014 pod sp. zn. V 3705/14, je neplatná. Určil, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným v rade 3/ a žalovanou v rade 4/, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom dňa 25.11.2014 pod sp. zn. V 4567/14, je neplatná. Vo zvyšku žalobu zamietol. Rozhodol, že žalovaní v rade 1/, 3/ a 4/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcom v rade 1/, 2/ a 3/ trovy konania v rozsahu 33,34% a že žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným v rade 1/, 2/, 3/ a 4/ trovy pojednávania uskutočneného dňa 15.01.2019 v rozsahu 100%. Ďalej rozhodol, že žalovaná v rade 4/ je povinná nahradiť svedočné svedkovi Ing. V. J., bytom K. V., XX, XXX XX B. I. v rozsahu 100%. Žalobou doručenou okresnému súdu dňa 30.01.2017 sa žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ domáhali určenia neplatnosti kúpnych zmlúv, a to kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným v rade 1/ a žalovaným v rade 3/, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom dňa 07.10.2014 pod V 3705/2014, kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovanou v rade 2/ a žalovaným v rade 3/, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený Okresným úradom

Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom dňa 07.11.2014 pod V 4631/2014 a kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným v rade 3/ a žalovanou v rade 4/, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom dňa 25.11.2014 pod V 4567/2014. Okresný súd rozhodol prvýkrát vo veci rozsudkom sp. zn. 4C/3/2017 zo dňa 02. 11. 2017 tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel. Krajský súd v Žiline rozhodol na základe odvolania podaného žalovanými v rade 1/, 2/ a 4/ tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie odôvodňujúc tento postup zisteným procesným pochybením v konaní pred prvoinštančným súdom - opomenutím priznania práva na záverečnú reč sporovým stranám. Okresný súd vykonal dokazovanie v zmysle ustanovení CSP, pričom zistil skutkový stav nasledovne. Bolo nesporné, že žalobca v rade 1/, žalobca v rade 2/ a žalobca v rade 3/ sú vlastníkami podielov na spoločnej nehnuteľnosti Pozemkového spoločenstva urbariátu v Liptovskej Sielnici. Rovnako bolo nesporné, že žalovaní v rade 1/ a 2/ boli vlastníkami podielov na nehnuteľnostiach obhospodarovaných označeným pozemkovým spoločenstvom a títo previedli svoje podiely na žalovaného v rade 3/ (ktorý v rozhodujúcom čase nebol vlastníkom podielov spoločnej nehnuteľnosti) kúpnyimi zmluvami, ktorých vklad bol povolený dňa 07.10.2014 pod sp. zn. V 3705/2014 a dňa 07.11.2014 pod sp. zn. V 4631/2014. Treba tiež konštatovať, že nebolo nijako spochybnené, že žalovaný v rade 3/ ako člen pozemkového spoločenstva časť nadobudnutých spoluvlastníckych podielov previedol následne na žalovanú v rade 4/, vo vzťahu ku ktorej bola kúpna zmluva predmetom vkladového konania na Okresnom úrade Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor, sp. zn. V 4567/2014 a vklad bol povolený dňa 25.11.2014. Na potvrdenie skutočnosti, že Q. W., P. W. a U. J. boli v rozhodnom čase členmi Pozemkového spoločenstva urbariátu v Liptovskej Sielnici, boli predložené Evidenčné listy podielnikov, k čomu zároveň treba konštatovať, že uvedené skutočnosti o členstve v pozemkovom spoločenstve a vlastníctve podielov na spoločnej nehnuteľnosti neboli sporné. Žalovaných v rade 1/ a 2/ ako podielnikov Pozemkového spoločenstva urbariátu Liptovská Sielnica zavazovalo znenie § 140 Občianskeho zákonníka a mali teda povinnosť pred prevodom žalovanému v rade 3/ ponúknuť podiely ostatným spoluvlastníkom. Pokiaľ tak neučinili, sú tieto právne úkony neplatné. Žalobcovia zákonným spôsobom uplatnili svoje práva a akákoľvek nevôľa žalovaných v rade 1/ a 2/ opätovne nadobudnúť vlastníctvo nebola pre posúdenie veci relevantná. Bez ohľadu na všetky uvedené úvahy, okresný súd bol nútený žalobu zamietnuť v časti druhej vety petitu žaloby. Žalobcovia nedokázali vysvetliť, na ktorú osobu previedol žalovaný v rade 3/ podiely získané od žalovanej v rade 2/. Porovnaním rozhodnutí o vklade vlastníckeho práva V 3705/14 a V 4567/2014 okresný súd dospel k záveru, že žalovaná v rade 4/ získala od žalovaného v rade 3/ len tie nehnuteľnosti, ktoré žalovaný v rade 3/ nadobudol od žalovaného v rade 1/, čo potvrdzujú aj deklarované časové údaje. Žalovaný v rade 3/ nadobudol nehnuteľnosti od žalovanej v rade 2/ až potom, čo podiely previedol na žalovanú v rade 4/, z čoho vyplýva, že ak žalovaný v rade 3/ vykonal prevod podielov získaných od žalovanej v rade 2/, musel tak učiniť ďalšou zmluvou, ktorá nebola predmetom prejednávania v danom konaní. Aktuálne je navyše zrejmé, že žalovaný v rade 3/ už podiely nadobudnuté od žalovanej v rade 2/ nevlastní. Pokiaľ by aj súd deklaroval neplatnosť zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod sp. zn. V 4631/2014, išlo by o rozhodnutie, ktoré by pre sporové strany nemohlo mať žiaden reálny dosah. Okresný súd konštatoval, že konaním žalovaných v rade 3/ a 4/ došlo k postupu, ktorým sa malo vylúčiť použitie ustanovenia § 9 ods. 7 druhá veta zákona č. 97/2013 Z. z. Ak teraz v súdnom konaní žalovaní namietali pasivitu žalobcov, ktorí včas nenamietali neplatnosť právneho úkonu, resp., že tu došlo k riadnemu prevodu podielov medzi spoluvlastníkmi, kde neplatí ponuková povinnosť, uvedené okresný súd vyhodnotil ako zneužívanie práva a obchádzanie právnej úpravy predkupného práva. V zmysle uvedených úvah okresný súd vyhovel žalobe v časti prvej a tretej vety žalobného petitu a zamietol v časti druhej vety petitu. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP tak, že priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33,34% voči žalovaným v rade 1/, 3/ a 4/. Žalobcom súd vyhovel v dvoch výrokoch žalobného petitu, úspešní boli teda v dvoch tretinách sporu (66,67%), čomu zodpovedá úspech žalovaných v rozsahu 33,33%. Čistý úspech žalobcov tak dosiahol 33,34%. Keďže pojednávanie uskutočnené dňa 15.01.2019 bolo nariadené v dôsledku zavinenia žalobcov, ktorých zástupca nedokázal formulovať príslušné skutkové tvrdenia na pojednávaní dňa 13.12.2018, patrí žalovaným nárok na náhradu trov odročeného pojednávania, a to pri aplikácii ustanovenia § 181 ods. 5 CSP. Vzhľadom na to, že v spore vznikli aj náklady v spojitosti s výsluchom svedka, rozhodol súd o priznaní svedočného (§ 258 ods. 1 CSP), ktoré je povinná zaplatiť žalovaná v rade 4/, ktorá výsluch navrhla.

2. Proti rozsudku okresného súdu podali žalobcovia 1/ až 3/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie proti výroku III., IV. a V. napadnutého rozsudku a to z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b) a písm. h) CSP. Majú za to, že prvostupňový súd sa svojim odklonom vo výroku č. III. napadnutého rozsudku od pôvodného rozsudku vo veci zo dňa 02.11.2017,

v ktorom boli žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ úspešní v celom rozsahu, dopustil hrubého porušenia princípov civilného sporového konania, v rámci ktorého má každý subjekt garantované legitímne očakávanie, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou a spravodlivo. V tomto prípade mali žalobcovia azda najsilnejší možný základ na vytvorenie legitímneho očakávania rovnakého rozhodnutia vo veci, nakoľko predchádzajúce rozhodnutie vo veci bolo zrušené čisto z procesného hľadiska, bez výhrad voči právnomu posúdeniu veci. Postup súdu musí byť v zmysle Ústavou garantovaných práv ako aj základných princípov civilných sporových konaní predvídateľný a za žiadnych okolností nesmie v skutkovo totožných prípadoch rozhodovať rozdielne. V predmetnej veci však rozhodol ten istý súd v rovnakej veci rozdielne. Majú tiež za to, že prvostupňový súd založil svoje rozhodnutie o trovách prvostupňového konania uvedené vo výroku č. IV napadnutého rozsudku na právnych záveroch, ktoré nepovažujú za daného stavu veci za vecne správne. V zmysle ustálenej súdnej praxe v prípade, ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. V takom prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu účastníkov. Rovnako tak je súd povinný zvážiť či neúspech nebol len v nepatrnej časti, a to samostatne vo vzťahu ku každej z týchto vecí. Ohľadom výroku č. V. napadnutého rozsudku uvádzajú, že prvostupňový súd konfrontoval účastníkov konania na pojednávaní dňa 13.12.2018 s objemovo rozsiahlym listinným dôkazom, ktorého elektronická podoba bola poskytnutá účastníkom zdanlivo bez relevantného súvisu spolu s predvolaním na predmetné pojednávanie. Dávajú do pozornosti skutočnosť, že pojednávanie nariadené na dňa 13.12.2018 bolo prvým pojednávaním po predchádzajúcom zrušení rozsudku nadriadeným súdom v predmetnej veci, a to čisto z dôvodu procesného pochybenia prvostupňového súdu. Žiadna zo strán v rámci konania predchádzajúceho vydaniu prvého rozsudku nenamietala rozsah dokazovania, pričom žalobcom bol priznaný v uvedenom zrušenom rozsudku 100% úspech vo veci. Odvolací súd sa z dôvodu procesného pochybenia prvostupňového súdu nezaoberal hmotnoprávnou stránkou napadnutého rozsudku, pričom rozsah vykonaného dokazovania ako aj skutkové tvrdenia boli medzi stranami v tom čase nesporné a v konaní išlo výlučne o právne posúdenie veci. Na základe týchto skutočností teda žalobcovia, ako aj žalovaní, v žiadnom prípade nepredpokladali a neočakávali povinnosť formulovať nové skutkové tvrdenia na pojednávaní dňa 13.12.2018. Vzhľadom na uvedené je teda zrejmé, že rozhodnutím súdu obsiahnutým vo výroku č. V. napadnutého rozsudku došlo k porušeniu základných princípov civilného sporového konania. S poukazom na vyššie uvedené, žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ navrhujú, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v napadnutých častiach zrušil a vrátil vec na opätovné prejednanie prvostupňovému súdu. Žalobcovia v rade 1/, 2/ a 3/ zároveň navrhujú, aby im súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

3. Proti rozsudku okresného súdu aj žalovaní 1/, 3/ a 4/ podali odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote. Odvolanie podali proti výroku I., II. IV. a VI., navrhujú napadnutý rozsudok zmeniť, zamietnuť žalobu žalobcov v celom rozsahu, priznať žalovaným náhradu trov prvostupňového ako i odvolacieho konania. Namietajú, že prvostupňový súd použil nevhodnú rozhodovaciu prax vyššieho súdu a vôbec sa nevysporiadal s predloženými rozhodnutiami Krajského súdu v Žiline, ktoré sa zaoberali v obdobnej veci práve použitím ust. § 137 písm. d) CSP pri žalobe o určenie neplatnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva. Súd nezohľadnil, že žalovaný v 3/ rade previedol vlastníctvo predmetných pozemkov tiež až povolením vkladu vlastníckeho práva v katastri dňa 25.11.2014. Teda nie je pravda, že by na uplatnenie práv z predkupného práva mali žalobcovia extrémne krátky čas voči žalovanému v 1/ a 3/ rade, ako to tvrdí súd, pre to že na to mali viac ako 1 mesiac, a to za situácie, že žalobcovia sú členmi volených orgánov pozemkového spoločenstva, teda majú prehľad o zmenách vlastníkov. Navyše, žalobcovia si neuplatnili nároky z predkúpneho práva ani v lehote jedného mesiaca, ani po roku, uplatnili si ich až žalobou v tomto konaní, teda po viac ako dva a pol roka od napadnutých právnych úkonov. Súd prvého stupňa tak nesprávne skonštatoval, že konaním žalovaného v 3/ rade a žalovanej v 4/ rade malo dôjsť k postupu, ktorým sa malo vylúčiť použitie ustanovenia § 9 ods. 7 druhá veta zákona č. 97/2013 Z. z.. Toto konštatovanie je nesprávne aj z toho dôvodu, že žalovaná v 4/ rade je podielničkou spoločenstva a podielovou spoluvlastníčkou predmetných spoločných nehnuteľností už od roku 2011, čo okresnému súdu uviedli na pojednávaní dňa 13.12.2018 na otázku súdu a nikto to nespochybnil. Teda ak by žalovaní mali úmysel obchádzať ustanovenie ustanovenia § 9 ods. 7 druhá veta zákona č. 97/2013 Z. z. a z neho vyplývajúcu ponukovú povinnosť, tak by žalovaní v 1/ a 2/ rade previedli predmetné pozemky priamo na žalovanú v 4/ rade, teda podielnici podielničke, bez ponukovej povinnosti. Tento dôvod neplatnosti kúpnej zmluvy (bod 25 dôvodov), uvedenej vo výroku II rozsudku, žalobcovia ani netvrdili a súd produkoval jednak skutkové dôvody sám, z vlastnej iniciatívy, na čo nemá oprávnenie a taktiež z vlastnej iniciatívy v tomto smere

vykonával dokazovanie dopyčtím strán a ich právnych zástupcov. Poukazujú na to, že súd prekročil hranice sporového konania a pomohol tak strane žalobcu, čím narušil rovnosť strán pred súdom a zároveň tým súd vzbudil pochybnosti o svojej nezáujatosti, čo sa však prejavilo naplno až v dôvodoch napadnutého rozsudku. Súd prvého stupňa taktiež z vlastnej iniciatívy na pojednávaní dňa 13.12.2018 zhrnul len čiastočné skutkové zistenia súdu, pokiaľ išlo o prevody z žalovaného v 1/ rade na žalovaného v 3/ a následne zo žalovaného v 3/ rade na žalovanú v 4/ rade a taktiež, zo žalovanej v 2/ rade na žalovaného v 3/ a poukázal na neexistenciu žaloby vo vzťahu k následnému prevodu zo žalovaného v 3/ rade na žalovanú v 4/ rade. Sudkyňa sa opýtala zástupcu žalobcov, či vzhľadom na to, nechcú zmeniť alebo doplniť petít žaloby a následne, napriek nášmu protestu, vyhovel návrhu žalobcov na odročenie pojednávania. Teda konajúca sudkyňa skonštatovala len časť skutkového stavu veci - čo jej procesný predpis podľa nich neumožňuje a následne nepriamo navádzala žalobcov, aby si žalobu rozšírili, pre to že vedela, že ak nezažalujú aj prevod nehnuteľností pôvodne patriacej žalovanej v 2/ rade, z žalovaného v 3/ rade na žalovanú v 4/ rade (teda ďalšiu zmluvu), bude im musieť zamietnuť žalobu v treťom bode, pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ako to v rozsudku nakoniec aj urobila.

4. Spolu s odvolaním žalovaných 1/, 3/ a 4/ bol súdu doručený návrh na doplnenie rozsudku žalovanej 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Žalovaná v 2/ rade žiadala súd, aby rozhodol o jej nároku na náhradu trov konania, pretože bola v spore plne úspešná a o jej nároku na náhradu trov konania súd v rozsudku Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši zo dňa 14.02.2019, sp. zn.: 4C/3/2017 opomenul rozhodnúť.

5. Žalovaní 1/ až 4/ sa k odvolaniu žalobcov 1/ až 3/ vyjadrili prostredníctvom svojho právneho zástupcu, pričom navrhujú, aby odvolací súd napadnuté výroky III. a V. ako vecne správne potvrdil a priznal žalovaným náhradu trov odvolacieho konania. Pokiaľ žalobcovia namietajú odklon súdu od predchádzajúceho rozhodnutia vo veci, ktoré bolo zrušené, majú za to, že súd nie je viazaný svojim predchádzajúcim rozhodnutím, ktoré bolo odvolacím súdom zrušené. Majú za to, že zamietnutie žaloby v časti bolo dôvodné, pretože žalobcovia nemali žiaden naliehavý právny záujem domáhať sa zrušenia kúpnej zmluvy medzi žalovanou v 2/ rade a žalovaným v 3/ rade, keďže ako vlastníčkou predmetných nehnuteľností je v súčasnosti zapísaná už žalovaná v 4/ rade a tak by tomu zostalo i v prípade, ak by súd žalobe vyhovel. Teda nedošlo by k žiadnej zmene právneho postavenia žalobcov vo vzťahu k predmetným pozemkom. Žaloba žalobcov bola od počiatku v tejto časti bez naliehavého právneho záujmu a to nie len podľa ustanovení CSP ale aj podľa predchádzajúcej úpravy Osp. Súd to pri druhom rozhodnutí zistil a svoje zistenie uviedol do rozsudku, čo je v súlade s právom na spravodlivý proces. Súd nemá právo zotrvať na chybe svojho predchádzajúceho rozhodnutia, ktoré bolo zrušené. Argumentácia žalobcov ohľadom očakávania určitej kontinuity a stability v rozhodovaní by bola správna, ak by sa jednalo o právoplatné rozhodnutie, nie však v prípade zrušeného rozhodnutia, ktoré nikdy nenadobudlo účinky. Zároveň majú za to, že žaloba na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy je v súčasnosti podľa CSP neprípustná ako taká, je v rozpore s ust. § 137 písm. d) CSP. Pokiaľ sa jedná o výrok IV., tak samotní žalovaní v 1/ , 3/ a 4/ rade žiadali vo svojom odvolaní jeho zmenu, aby bola po zmene rozhodnutia priznaná náhrada trov konania im. Pokiaľ sa jedná o výrok V., tak tento je v súlade so zásadou procesného zavinenia trov konkrétneho pojednávania, kedy sa právny zástupca žalobcov rozhodol využiť ponuku konajúcej sudkyne odročiť pojednávanie z dôvodu, aby si mohol premyslieť, či chce žalobu rozšíriť alebo nie. Tým, že požiadal o odročenie pojednávania, došlo k zmareniu pojednávania zavinením žalobcov, pre to bolo na mieste, aby niesli takto zavinené trovy konania.

6. Okresný súd uznesením sp. zn. 4C/3/2017 zo dňa 04.07.2019 doplnil napadnutý rozsudok a to tak, že žalovanej v rade 2/ priznal voči žalobcom v rade 1/, 2/ a 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Okresný súd rozhodol osobitným uznesením o trovách žalovanej v rade 2/, keďže o jej procesnom nároku nebolo rozhodnuté v rozsudku. Žalovaná v rade 2/ bola v spore úspešná (keďže okresný súd v časti nároku uplatnenom voči nej žalobu zamietol), preto jej patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP) napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

8. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany konania konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

12. S rozhodnutím súdu prvej inštancie, právnym posúdením veci, ako aj zdôvodnením rozsudku sa odvolací súd plne stotožnil a v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP na tento poukazuje. Odvolatelia k veci samotnej neuviedli žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav následne prijaté právne závery. Keďže súd prvej inštancie sa vypořiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré boli uvedené v podanom odvolaní a na ktoré poukazovali odvolatelia aj v priebehu prvostupňového konania, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné, neuznal opodstatnenosť argumentácie odvolateľov, na ktorých založili svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny.

13. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné:

14. Žalovaných v rade 1/ a 2/ ako podielnikov Pozemkového spoločenstva urbariátu Liptovská Sielnica zaväzovalo znenie § 140 Občianskeho zákonníka podľa ktorého ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov. Z uvedeného vyplýva, že mali teda povinnosť pred prevodom žalovanému v rade 3/ ponúknuť podiely ostatným spoluvlastníkom. Nakoľko tak neurobili, sú tieto právne úkony neplatné. Právo dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu v súvislosti s porušením predkupného práva v dostatočnom rozsahu obsiahnuté v napadnutom rozsudku, pričom odvolací súd sa s názorom okresného súdu stotožňuje v celom rozsahu.

15. Okresný súd žalobu zamietol v časti druhej vety petitu žaloby. Žalobcovia nedokázali vysvetliť, na ktorú osobu previedol žalovaný v rade 3/ podiely získané od žalovanej v rade 2/. Porovnaním rozhodnutí o vklade vlastníckeho práva V 3705/14 a V 4567/2014 okresný súd dospel k záveru, že žalovaná v rade 4/ získala od žalovaného v rade 3/ len tie nehnuteľnosti, ktoré žalovaný v rade 3/ nadobudol od žalovaného v rade 1/, čo potvrdzujú aj deklarované časové údaje. Žalovaný v rade 3/ nadobudol nehnuteľnosti od žalovanej v rade 2/ až potom, čo podiely previedol na žalovanú v rade 4/, z čoho vyplýva, že ak žalovaný v rade 3/ vykonal prevod podielov získaných od žalovanej v rade 2/, musel tak urobiť ďalšou zmluvou, ktorá nebola predmetom prejednávania v danom konaní. Aktuálne je navyše zrejmé, že žalovaný v rade 3/ už podiely nadobudnuté od žalovanej v rade 2/ nevlastní. Pokiaľ by aj súd deklaroval neplatnosť zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod sp. zn. V 4631/2014, išlo by o rozhodnutie, ktoré by pre sporové strany nemohlo mať žiaden reálny dosah.

16. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 7 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení účinnom do 30.06.2018 na prevod podielu spoločnej nehnuteľnosti medzi členmi spoločenstva sa nevzťahuje všeobecné ustanovenie o predkupnom práve, ak nejde o prevod podľa § 11 ods. 2. Odvolací súd tiež dáva do pozornosti, že teda vlastníkom podielov na spoločnej nehnuteľnosti má zákonnú ponukovú povinnosť v prípade prevodu podielov na tretiu osobu, pričom v tomto smere medzi podielníkmi neplatí úprava predkupného práva. V tomto smere aj odvolaciemu súdu bolo preukázané, že žalobcovia odkazovali v konaní na skutočnosť, že žalovaný v rade 3/ už ako podielník previedol podiely na spoločnej nehnuteľnosti ďalšej podielníčke, žalovanej v rade 4/, z ktorého dôvodu nemožno uvažovať o neplatnosti daného právneho úkonu.

17. Odvolací súd sa tiež stotožňuje s názorom okresného súdu, ktorý vyslovil, že žalovaný v rade 1/ previedol svoje podiely na žalovaného v rade 3/, pričom k povoleniu vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností došlo dňa 07.10.2014. Žalovaný v rade 3/ uzavrel následne zmluvu so žalovanou v rade 4/ už dňa 10.10.2014, teda len tri dni po povolení vkladu vlastníckeho práva v prospech žalovaného v rade 3/. Ak by súd uvažoval v tom smere, že žalobcovia boli povinní namietat' relatívnu neplatnosť právneho úkonu žalovaného v rade 3/ do času, kým tento nevykonal ďalší prevod, mali na to extrémne krátky čas, v ktorom reálne uplatnenie práva ani nebolo možné. Z postupu žalovaného v rade 3/ a žalovanej v rade 4/ sa aj odvolaciemu súdu javí, že išlo o skôr zorganizované prevody a následne argumentácia v konaní o tom, že žalovaný v rade 3/ už ako podielník mohol slobodne nakladať s podielmi, je skôr výrazom zneužitia práva. Na otázku súdu na pojednávaní vo vzťahu k uvádzanému krátkemu času medzi nadobudnutím vlastníckeho práva žalovaným v rade 3/ a následným prevodom na žalovanú v rade 4/ nebolo ponúknuté žiadne rozumné vysvetlenie. Pokiaľ žalovaný v rade 3/ predložil listinu o vykonaní ponukovej povinnosti, táto časovo nesúvisela so spornými prevodmi podielov na nehnuteľnostiach.

18. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP tak, že priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33,34% voči žalovaným v rade 1/, 3/ a 4/. Žalobcom okresný súd vyhovel v dvoch výrokoch žalobného petitu, tretí výrok petitu zamietol, čo potvrdil aj odvolací súd. Žalobcovia teda boli úspešní v dvoch tretinách sporu (66,67%), čomu zodpovedá úspech žalovaných v rozsahu 33,33%. Čistý úspech žalobcov tak dosiahol 33,34%. S uvedeným výpočtom trov sa odvolací súd stotožnil v plnom rozsahu.

19. Pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 15.01.2019, bolo nariadené v dôsledku zavinenia žalobcov, nakoľko ich zástupca nedokázal formulovať príslušné skutkové tvrdenia na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 13.12.2018, a preto odvolací súd je tiež názoru, že žalovaným patrí nárok na náhradu trov odročeného pojednávania, a to pri aplikácii ustanovenia § 181 ods. 4 a 5 CSP, v zmysle ktorého ak strana alebo jej zástupca nie sú schopní predniesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia a označiť alebo predložiť dôkazy na ich preukázanie, súd im môže určiť lehotu na dodatočné splnenie tejto povinnosti, a teda ak došlo k odročeniu pojednávania, trovy odročeného pojednávania znáša ten, kto odročenie zavinil. Vzhľadom na to, že v spore vznikli aj náklady v spojitosti s výsluchom svedka, rozhodol súd o priznaní svedočného (§ 258 ods. 1 CSP), ktoré je povinná zaplatiť žalovaná v rade 4/, ktorá výsluch navrhla. Aj s takto priznanými trovami sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu.

20. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

21. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobcovia v rade 1/ až 3/ podali odvolanie proti výrokom III., IV. a V., pričom úspešní neboli. Žalovaní v rade 1/, 3/ a 4/ podali odvolanie proti výrokom I., II., IV. a VI., pričom tiež úspešní neboli. Odvolací súd preto zväžil vzájomný úspech a neúspech odvolateľov a nárok na náhradu trov odvolacieho konania im nepriznal. Žalovaná v rade 2/ odvolanie nepodala, avšak vo vyjadreniach v odvolacom konaní bola aktívny a žiadala výroky napadnuté žalobcami potvrdiť. Nakoľko ich odvolací súd potvrdil, žalovanej v rade 2/ priznal voči žalobcom v rade 1/ až 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Ďalej o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

22. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)